They did not fine him by שוגג

- בשוגג ^{1} לא קנסוה

OVERVIEW

The גמרא offers an additional way how we can reconcile the two ברייתות (where they both maintain לאו ככרמלית לאו (לאו ככרמלית מו and it will prevent us from resolving the בעיא דרבב"א (according to the רשב"א in the previous חוספות). Our בעיא דרבב"א from this last answer and from a previous answer.

ומיירי מבעוד יום דהשתא ליכא למפשט דרב ביבי

And the ברייתא (which rules² that מזיד להחזירה by מזיד (are discussing a case where he extended his hand on Friday, so now we cannot resolve the query of קנסוה since here he will never come to a חיוב חטאת, therefore קנסוה; however by where he will come to חיוב חטאת, perhaps they would permit him to be פת חיוב חטאת.

מוספות asks:

ואם תאמר משנויא קמא נמי ^{5} נפשוט בעיא דרב ביבי דלא התירו - And if you will say; we can resolve the query of רב ביבי that they did not permit him to be פת the דרה, from the first answer that was given to reconcile the two ברייתות, in which we said -

דלמטה מי׳ אסור להחזירה –

That if his hand is below ten טפּחִים it is forbidden to return it; proving that even if it will come to a היוב הטאת.

responds to an anticipated refutation of this proof:

ואפילו מוקמינן מבעוד יום –

And even if we will establish this resolution in a case where he extended

 ^{1} See מהרש"ל ומהר"ם that this is not a new תוספות, but a continuation of the previous תוס' ד"ה.

 $^{^2}$ According to the תוספות מהרש"ל our תוספות is referring to the ברייתא לא קנסוה. Seemingly we could prove form this ruling that התירו לרדותה just as here we permit him to return his hand, presumably because he is אתי לידי חיוב חטאת. However, חוספות negates this proof, since here we are discussing מבעו"י (so there is no מבעה"), and since he did nothing wrong, therefore לא קנסוה However, by רבב"א where he was מעשה איסור, then perhaps לא התירו, א for he did a מעשה איסור.

 $^{^3}$ See footnote # 5. The מהר"ם explains that this question is on the רשב"א in the previous תוס' אוס' ד"ם, who stated that the question of תפשוט דרבב"א is (only) in a way of ממ"ג; if we maintain ככרמלית דמי then we are ממ"ג if we maintain אביי אביי אוס בעיא פושט אביי אוס בעיא מאר פושט אביי אוס בעיא של פושט אביי אוס בעיא של פושט של או ככרמלית דמי ממ"ג. Our ממ"ג why is it merely a ממ"ג we can be פושט both from the second answer (of כאן מבעו"י וכו' וכו' וכב"א is (seemingly) definitely resolved! See "Thinking it over" # 1.

his hand היוב הטאת, so that there can be no היוב הטאת and therefore it (seemingly) has no bearing on the בעיא דרבב"א; this is not so -

הא פירשתי⁴ דאי מבעוד יום לא התירו כל שכן משחשיכה – **For I have previously explained that if they did not permit him** to return his hand מבעו"י **then certainly** they did not permit him to return it משחשכה for it would be a חוכא ואטלולא. We must therefore say that even אתי לידי חיוב חטאת so we can resolve the איבעי דרבב"א, so we can resolve the איבעי דרבב"א

מוספות answers:

ויש לומר דאין לפשוט –

And one can say; that we cannot resolve the בעיא דרבב"א -

– דהתם מה שלא התירו משחשיכה אף על גב דאתי לידי חיוב חטאת For the reason that they did not permit there in the ברייתא for him to return his hand if he extended it משחשכה even though it will bring him to a - חיוב חטאת

היינו משום מבעוד יום דלא שייך טעם זה אבל גבי רדיית הפת לעולם אימא דהתירו ^{6} : That is because since they forbade him to return his hand if he extended it אמבעו"י, where the concern of אתי לידי חיוב הטאת is not applicable (and once it was משחשכה; but by מדיית we have no choice but to forbid him משחשכה; but by הפת (where there is no compelling reason to forbid him) I can really assume that they permitted him to be פת סור רודה so that אתי לידי חיוב חטאת ^{7} .

SUMMARY

The current answer of כאן בשוגג is a case of מבעו"י and it cannot resolve the מבעו"י משחשכה (only] משחשכה קנסוה [only] because מבעו"י קנסוה, then it does not prove that לא התירו לרדותה.

_

⁴ See previous תוס' ד"ה ואיבעית.

⁶ However from the answer of (קנסוה) כאן משחשכה (לא קנסוה), we can resolve the בעיא דרבב"א; since there was no איסור משחשכה there is no reason to forbid משחשכה unless we maintain לא התירו.

⁷ See 'Thinking it over # 2.

THINKING IT OVER

- 1. The מהר"ם explains that תוספות question 'נירוש וכו' ask this question in referring to the פירוש הרשב". Why then did not מספות ask this question immediately after citing the פירוש הרשב" (in the previous תוספות)? Why did first explain the answer of לעולם לא תפשוט (at the end of the previous מוספות and the beginning of our תוספות), and then first ask this question on the ^{9} !
- 2. משחשכה explains that even if we prohibit משחשכה (since it is also מבעו"י); we cannot prove that ^{10} לא התירו לרדותה because by השכה it will be a מתיר משחשכה if we are אוסר מבעו"י. Seemingly by the same logic we should be אוסר לרדות if he put in the bread אסור, since it is אסור if he put in the bread לרדות ^{11} !

⁸ See footnote # 3.

⁹ See מתק שפתים בד"ה אך דבריהם.

¹⁰ See footnote # 7.

 $^{^{11}}$ See (הארוד) מהרש"א and אור החמה וכו'.